

AB 3.0415

Comb 471 a 20

AB-3.0415

Förslag
till

Sofielund-Lundby torrlägningsföretag

i Västerhaninge och Sorunda socknar och
Stockholms län

Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1929 av

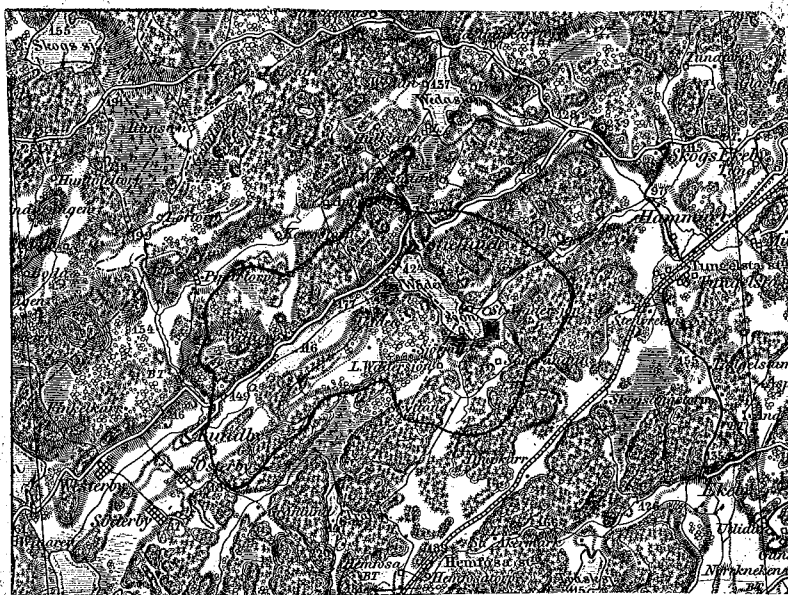
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSFÖRELNINGSLÄNGD

Fastighet	Registrernummer	Mantal	Ägares namn	Ej sökande	Värde		Värde		Förbättr		Deltager i kostnaden				
					före		efter		rings		med pro- cent	för torr- läggningen med		för förrätt- ningen med	
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre
Lundby (k. G. K. K.)	135	1/32	A. Grundström	1	1992	-	2316	-	324	-	2.90	302	36	25	32
" (k. Karlslund)	136	1/32	B. Gustafsson		3374	40	4618	80	1244	40	11.13	1160	44	97	17
"	137	1/128	V. Vestermark	1	903	60	1339	20	435	60	3.89	405	58	33	96
" (k. Vildtoft)	148	1/128	V. Vestermark	1	2100	-	3136	80	1036	80	9.27	966	50	80	93
"	149	1/128	H. Eriksson		1534	20	2017	20	483	-	4.32	450	41	37	72
"	150	3/128	H. Eriksson		3152	40	3994	80	842	40	7.53	785	09	65	74
"	154	3/256	Gunnar Pettersson	1	1658	40	2486	40	828	-	7.40	771	54	64	61
"	151	1/24	" "	1	1096	80	1438	80	342	-	3.06	319	04	26	72
"	152	3/256	" "	1	1645	20	2270	40	625	20	5.59	582	83	48	81
"	153	3/256	Fredr. "		2258	40	2952	-	693	60	6.20	646	43	54	13
"	19	7/64	Carl Jansson		9664	50	13994	80	4330	30	38.71	4035	99	337	97
Summa					29379	90	40565	20	11185	30	10000	10426	21	873	08

All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bätnad som vinnas genom avdikningen utkommande jordförbättring

Lofelund den 26 juni 1929
Nils Rinsberg
Statens Lantbruksingenjör

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av mark tillhörande Sofielund och Lundby i Västerhaninge och Sorunda socknar och Stockholms län, avgivet vid synoförrättning enligt vattenlagen år 1929.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget 9.0 km. syd väst om Västerhaninge kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg, varjämte även nederbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt ^{64.12}~~60.71~~ hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:ris 62 och 63 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 16 januari 1929 förordnades undertecknad att handlägga f8.

renämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikning en upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som vattenavledning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Sofielund- Lundby torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företaget utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1.2 meter ö-
ver nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från av-

lopp belägen mark. För områdets avdikning föreslås dels upprensning av avloppet från Wädersjön som å kartan betecknats med A-A¹ -B-C samt från detta ett sidodike, å kartan betecknat med B-D. Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier.

Genom de här föreslagna åtgärderna ökas möjligheterna för Wädersjöns sänkning d.v.s. kostnaderna för en framtida eventuell sänkning av sjön komma att minskas. Då ägaren av Sofielund förklarar att avsikten med hans begäran om syneförrättning var att få de nedanför Wädersjön belägna markerna torrlagda och ingen annan markägare kring sjön, som skulle ha va båtnad av sjönssänkning, ej är sökande till företaget och ej heller förenat sig med sökanden om företaget, kan varken prövning av förutsättningarna för sjöns sänkning ske eller föreskrift om upptagande av dike till sjön lämnas. På grund härav har den mark, för vilken sjöns sänkning skulle medföra båtnad, ej medtagits i föreliggande förslag.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har för huvudavloppet beräknats till 11.25 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets be-

skaffenhet har maximinederbörden beräknats till 100 sek. pr.

km.² och medelvattenmängden till 10 sek. pr. km.² Maximi-

vattenmängden skulle sålunda bliva $1.12 \frac{m}{sek}$ och medelvat-
tenmängden $0.11 \frac{m}{sek}$.

För huvudavloppet föreslås följande dimen-

sioner:

a) sträckan 52-10 (2200 meter)

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmäng-

den kunna avböras vid ett vattendjup av 1.1 meter och medel-

vattenmängden vid ett vattendjup av 0.40 meter.

b) för sträckan 10-9 (100 meter)

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.5

c) för sträckan 9-0 (900 meter)

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.5

För sidoavloppet föreslås följande dimensioner:

a) för sträckan 0-0+40 (40 meter)

Bottenlutning 9:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.5

b) för sträckan 0+40-2+10 (170 meter)

Bottenlutning 1:1000

Bottenbredd 0.50 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppens dimensioner hava föreslagits med hän-

syn till en i förhållande till kostnaden för företags ut-

förande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökan-

denas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilrit-

ningen äro avloppens djup vid var och en av de längs de-

samma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden

över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenli-

nien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensio-

ner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprät-

tade sektionerna, samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får påbörjas efter den dag, då vattendomstolens utslag angående företaget vunnit laga kraft och skall vara fullbordat innan den 1 november 1921. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygds vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra diken som kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse, vilken enligt beslut skall bestå av 3 ledamöter och 1 suppleant.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning,

skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarne på lämpliga ställen dock minst på var femtiönde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 7 st. broar för ågöväg. De skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild ritning utvisar.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt där- efter vart tredje år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande. De nyuppförda bro- arnes underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skydlighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avlop-

pen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tälas, och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtag- liga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmo- dad, må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16 § kalla två ojäviga män att hålla besiktning och äger sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd, samt begränsad medels en kuva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark be- lägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd, med 1,2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1,0 d.v.s de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den re-

geln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppet, samt erhållits genom multiplikering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ågofigur med hänsyn till dess ytnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt ^{38.91} ~~35.50~~ har.

Dess blivande värde utgör 40.565,20 kronor.

" nuvarande " " 39.379,90 "

Förbättringsvärde sålunda. 11.185,30 kronor.

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 96 § vattenlagen skall till Konungens Befallningshavande erläggas en avgift av 1 krona för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 11.185,30 kronor skall till Konungens Befallningshavande erläggas ett belopp av 11.85

kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synmännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå, varför särskild jordersättningslängd upprättats.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synmännen jämlikt därom gjorda uttalande att sådan skall utgå, varför särskild ersättningslängd upprättats och omfattar denna ersättning såväl ersättning för det intrång, som förorsakas genom att vallarne äro upplagda eller om de bortföras, ersättning för det arbete, som erfordras för vallarnas bortförande.

Till jordägare, som ej har del i företaget utbetalas dessa ersättningar så snart arbetet utförts på respektive fastigheter, till jordägare som ha del i företaget, i samband med slutlig uppgörelse av räkenskaperna för företaget.

Ersättning för intrång genom uppskattad jord vid framtida rensingar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarne eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta

arbete, äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarne.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen föruses, må den som li-
der skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas till Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Fiske.

Angående fisket har upplysningar vid undersökningen och vid dagens sammanträde, varjämte även fiskerilintendenten i Östra distriktet avgivet yttrande. På grund av att förslaget ej avser sänkning av Wädersjön torde företagets utförande ej komma att inverka på fiskeriförhållandena därstädes.

Allmänna intressent

Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium har i skrivelse den 11 juni 1929 förklarat sig ej komma att förnärva-
rande föra talan för bevakande av det allmännas rätt och intres-
sen.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, var-
för här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All del-
tagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vin-
nes genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare
som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om före-
taget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostna-
den för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans
mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlåg-
ga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst
antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verk-
stälts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena

och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av synförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas tvänne fixpunkter i form av kors anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. Deras lägen i plan samt deras höjder över antaget horisontalplan äro å såväl plan- som profilritningen angivna. De skola nog bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligt är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Föreliggande förslag avser ej sänkning av sjö. Då emellertid grävningens utförande möjligen kommer att inverka på avrinningen från Wädersjön skall utlåtandet i detta avseende jämlikt vattenlagen 7 kap. 45 § underställas vattendomstolens prövning.

Sofielund den 26 juni 1929

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

Otto Jacobsson

P.E. Andersson

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

B. Almqvist

H. Andersson

Godk. $\frac{11}{7}$ 31

240
50

DIARIE Nr 13599
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
15 JUN. 1931

B e v i s

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag, enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den

Företagets namn Sofielund-Lundby torrlägningsföretag i Västerhanninge socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 16 maj 1930

Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 5.590 kronor

Lån från Statens avdikningslånefond 5.590.- "

Styrelsens ordförande Godsägare Carl Jansson,

Avsyningen verkställdes av assistenten B. Almgren den 12 juni 1931.

Företaget befanns därvid vara i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 13 juni 1931

W. Rindberg
Statens Lantbruksingeniör.

